Ankenævnet for Forsikring

Den 18. november 2015 blev i sag nr. 88131:

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxx

mod

PFA Pension
Marina Park
Sundkrogsgade 4
2100 København Ø

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren har livsforsikring med dækning for erhvervsevnetab i PFA Pension. Hun klager ved sin advokat over selskabets afvisning af at udbetale invalidepension efter den 1/3 2015.

Forsikringen giver ret til invalideydelser og præmiefritagelse, såfremt klageren på grund af sygdom eller ulykke mister mindst halvdelen af den fulde erhvervsevne. Der er en karenstid på 3 måneder.

Klageren, der er født i 1964, er udlært kontorassistent og har været beskæftiget inden for kontor og salg. Hun har sideløbende gennemført en lang række kurser. I efteråret 2012 var hun involveret i et trafikuheld, hvor hun blev påkørt bagfra og bl.a. pådrog sig et whiplashtraume. Hun lider fortsat af nakkesmerter, hovedpine, hukommelses- og koncentrationsproblemer. Hun var delvist sygemeldt mellem den 19/1 2013 og den 17/3 2014, hvor hun blev bevilget flexjob. Den 23/1 2014 blev hun opsagt fra sin sælgerstilling med fratrædelse den 31/5 2014 som følge af nedlæggelse af hendes afdeling. Den 1/3 2015 blev hun ansat i en fleksjobstilling med en ugentlig arbejdstid på 4 timer.

Selskabet har ydet dækning fra 1/7 2014 til 1/3 2015, hvor selskabet standsede ydelserne med henvisning til, at hendes "indtjening ikke er nedsat med halvdelen af, hvad

der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse og alder", idet klager med sin indtægt i fleksjobbet "tjener over halvdelen af sammenligningsgrundlaget på 33.000 kr./md."

Klagerens advokat har i brev til nævnet af 1/6 2015 bl.a. anført:

> "Tvisten i sagen er, hvorvidt [klageren] er berettiget til udbetaling og præmiefritagelse jf. forsikringsbetingelsernes punkt C, § 1, stk. 6. Nærmere bestemt går tvisten på, hvilken løn, der skal sammenlignes med, når man vurderer hendes tab af erhvervsevne på baggrund af samtlige indtægter i fleksjob i forhold til sidste punkt i bestemmelsen '... hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse og alder'.
>
> Som det fremgår af PFA's afvisninger, lægger PFA ved vurderingen af den nedsatte erhvervsevne vægt på nogle forskellige statistikker over standardlønninger for kontorpersonale, salgskonsulenter og sekretærer. Man tager udgangspunkt i nogle generelle uddannelsesniveauer uden at skele til [klagerens] faktisk opnåede ansættelsesniveau og lønniveau.
>
> Først og fremmest gøres det gældende, at de statistikker over standardlønner, som PFA tager udgangspunkt i, IKKE tager højde for den række af uddannelser, som [klageren] gennem årene har forhøjet sit uddannelsesniveau med. [Klageren] har således et langt højere uddannelsesniveau end 'almindeligt' kontor- og salgspersonale. Ved at sætte hende i en 'kasse' med standardlønninger forklejner man fuldstændigt hendes reelle uddannelsesniveau og tillægger ikke de mange optimeringer af hendes faglige niveau, som hun foretog ved uddannelser fra 2003-2012 betydning. Det bør klart tillægges positiv betydning, at [klageren] gennem årene har videreuddannet sig og på den måde gjort sig attraktiv for arbejdsmarkedet og at hun ved fortsat uddannelse gennem hele sin karriere har fået mulighed for at "'klatre op af karriere-stigen'.
>
> Dernæst gøres det gældende, at man ved vurderingen af erhvervsevnetabet ikke kun skal se på den uddannelse, [klageren] har på papiret, men at man også skal se på, hvordan hun har udnyttet uddannelsen i praksis og hvilken stilling med dertil hørende indtjening, man har kunnet opnå med det pågældende uddannelsesniveau.
>
> Hvis man skulle følge PFAs måde at fortolke forsikringsbetingelserne på, og dermed ALENE se på det formelle uddannelsesniveau, ville det give en række uhensigtsmæssigheder og resultater, som ikke er i tråd med formålet med vilkårene for forsikringen.
>
> Man kunne f.eks. forestille sig en direktør for en større erhvervsvirksomhed, som er 'startet på gulvet' og ikke har nogen videregående uddannelse - skulle hans indtægtsforhold sammenlignes med standardlønninger for almindeligt kontorpersonale på trods af, at han har arbejdet sig op af stigen og f.eks. oppebærer en årligt indtægt på langt over 1 mio. kroner?
>
> Hvordan ville man vurdere en statsautoriseret revisor, som har et enkeltmandsfirma, som han har været rigtigt dårlig til at drive og således kun har haft en årlig indtægt gennem mange år på 200.000 kr.? Ville PFA så tage udgangspunkt i nogle statistikker over statsautoriserede revisorer og komme frem til, at selvstændige statsautoriserede revisorer sædvanligvis ligger med en indtægt på f.eks. 1 mio. kroner og så tage udgangspunkt i det

tal, på trods af at forsikrede rent faktisk kun har haft en indtægt på eksempelvis 200.000 årligt inden sygemeldingen? Det er svært at forestille sig.

På denne baggrund fastholdes det, at man er nødt til at skele til [klagerens] karriere forløb og faktiske indtægtsforhold.

Af sagens akter fremgår følgende om min klients uddannelse og arbejdserfaring:

Uddannelse

- 1981 - 1983 Uddannet indenfor kontor hos …
- 1998 -1999 Merkonomuddannelsen
- 2003 Auditkursus
- 2004 Projektlederuddannelsen
- 2004 Lead Auditor, Kvalitet
- 2006 Proceskonsulentuddannelsen
- 2007 - 2008 Diplomuddannelse i ledelse
- 2010 - 2011 Assertivt Salg
- 2012 Spot on sales - Den Modige
- 2012 Psykologi i salget, bachelorniveau

Arbejdserfaring
- 2002 – 2008 Sektionsleder og kursuskoordinator, …
- 2009 – 2014 Mediekonsulent, …

Af opsigelse af 23. januar 2014 fremgår, at min klient blev opsagt med fratrædelse til 31. maj 2014. Begrundelsen for opsigelsen var, at stillingen blev nedlagt som følge af lukning af … i … Det fremgår, at min klient blev fritstillet den 23. januar 2014.

Af tilbud om job i forbindelse med lukning af lokalkontor i … af 23. januar 2014 fremgår, at hun blev tilbudt to stillinger, en i … og en i … Min klient sagde nej til begge stillinger med den begrundelse, at hun ikke var i stand til at varetage jobbet samt transporten på grund af hendes fysiske begrænsninger efter uheldet den 6. december 2014.

Af udtalelse af januar 2014 fremgår, at min klient har haft særdeles gode salgsresultater, og at hun i tre år kvalificerede sig i …s … (det er ca. de 25 dygtigste sælger i …). Udover at hun var en dygtig sælger, havde hun stor flair for det administrative og deltog i optimeringsprocesser vedrørende ....

De to stillinger som min klient blev tilbudt i forbindelse med lukning af … i … sammenholdt med den flotte anbefaling fra ledelsen, dokumenterer, at min klient ville have haft samme høje indtægt nu, hvis ikke hun var begrænset af sit helbred. Hun var tydeligvis en meget dygtig sælger med deraf følgende muligheder for at opnå store provisioner, og det er således ikke relevant at sammenligne hendes indtægtsmuligheder med gennemsnitslønninger for almindeligt kontorpersonale.

Indtægterne i de seneste år har været således:

2010	461.896
2011	462.781
2012	469.741
2013	514.851

Der blev pr. 1. november 2012 indgået en ny provisionsaftale mellem min klient og arbejdsgiver og denne aftale medfører en meget væsentlig indtægtsstigning for min klient. Aftalen er indgået før ulykken, underskrevet af begge parter og der er udbetalt løn under sygdom på baggrund af indtægtsstigningen. Det er således dokumenteret, at min klient havde sikker udsigt til en indtægtsstigning, hvis ulykken ikke var sket.

På denne baggrund bør der tages højde for indtægtsstigningen ved beregning af min klients erhvervsevnetab, og tages der udgangspunkt i de sidste 12 måneders løn forud for fratræden hos …, kan årslønnen beregnes til kr. 652.971,76 i 2014 niveau. Denne årsløn giver det mest retvisende billede af min klients erhvervsevne/indtjeningsevne.

Sammenholdes min klients indtægter i sin seneste beskæftigelse med indtægten i fleksjobbet, er hendes erhvervsevne nedsat i så væsentlig en grad, at det berettiger til præmiefritagelse og udbetaling fra forsikringen i PFA."

Selskabet har i brev af 30/6 2015 til nævnet heroverfor bl.a. anført:

"**Hvilken type forsikring er der tale om?**
Police …261 er oprettet den 1. januar 2009 som led i forsikredes ansættelse hos … Policen giver ret til fuld udbetaling ved tab af erhvervsevne og fuld præmiefritagelse, hvis forsikredes erhvervsevne er nedsat til halvdelen eller derunder på grund af sygdom eller ulykke jf. Forsikringsbetingelsernes (Bilag A) afsnit C, § 1, stk. 1 som forbedret i policeudskriften s. 11 (Bilag B).

Forsikrede har på trods af en helbredsmæssig erhvervsevnenedsættelse på mindst halvdelen ikke ret til udbetaling ved tab af erhvervsevne og præmiefritagelse i en fleksjobansættelse, hvis forsikredes indtjening (summen af arbejdsindtægt og eventuelle sociale og andre offentlige ydelser og tilskud) ligger over halvdelen af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignede uddannelse og alder.

Police …262 er oprettet den 1. marts 2009 som led i forsikredes ansættelse hos … Policen er senere konverteret til en PFA PLUS ordning, police nr. …777. Der er ret til præmiefritagelse under samme forudsætninger som beskrevet ovenfor vedrørende police nr. …261.
…
Begrundelse for PFA's 'afgørelse'
Forsikrede er uddannet kontorassistent og har gennem sin karriere primært været beskæftiget med sekretærfunktioner og telesalg. Dette fremgår bl.a. af afsnittet 'socialt' i speciallægeerklæring af 5. februar 2014 fra neurokirurg … (Bilag G) samt af den anbefaling fra …, som forsikrede har indsendt til Ankenævnet.

PFA Pension har taget højde for forsikredes efteruddannelse og kurser i det (sparsomme) omfang disse er beskrevet af forsikrede. Dog har PFA Pension svært ved at komme det reelle indhold af disse kurser og uddannelser nærmere ud fra det foreliggende materiale.

Samlet betyder det, at PFA Pension i høj grad lægger vægt på forsikredes tidligere arbejdsfunktioner, men beregningsgrundlaget indeholder også parametre som 30 års erfaring og 6 års ledelseserfaring, hvilket medvirker til at danne et balanceret helhedsbillede.

Hvis forsikrede imidlertid ønsker, at uddybe nærmere omkring sine kurser og uddannelser, fx i forhold til den tidsmæssige varighed af uddannelserne/kurserne samt, hvorvidt

forsikrede er eksamineret, vil PFA Pension gerne tage stilling til, om det medfører en ændring af selskabets tidligere vurdering.

PFA Pension bemærker dog, at forsikrede på trods af sin deltagelse i flere uddannelser og kurser, ikke har skiftet stilling i lange perioder med henblik på udnyttelse af de tilføjede kompetencer.

Endelig klager forsikrede over, at forsikredes konkrete løn inden erhvervsevnetabet ikke indgår i beregningsgrundlaget.

I forsikringsbetingelserne afsnit C, § 1, stk. 6 beskrives den sammenlignelige indtægt således: '..., hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse og alder.

Det medfører, at det sammenlignelige lønniveau findes ud fra standarder og gennemsnit, og forsikredes konkrete tidligere indtjening i denne sammenhæng reelt ikke har betydning for vurderingen. Som det klare udgangspunkt lægges der derfor ikke vægt på, hvad forsikrede konkret har haft af løn, hvilket også fremgår klart af forsikringsbetingelserne.
…
Dette er tilfældet på trods af, at den konkrete indtægt kan være højere end den standardløn, som fremkommer ved søgning på parametre i forskellige lønstatistikker.

PFA Pension ønsker at anføre, at dette gør sig gældende, uanset om en forsikrets tidligere konkrete løn har været højere eller lavere end gennemsnittet.

Konklusion
Som følge af ovenstående konkluderes det, at forsikrede ikke har godtgjort, at hendes indtjeningsevne er nedsat til halvdelen eller mindre af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignede uddannelse og alder. PFA Pension har derfor været berettiget til at stoppe udbetalingen ved nedsat erhvervsevne og præmiefritagelsen"

Klagerens advokat har i brev af 10/8 2015 til nævnet heroverfor bl.a. bemærket:

"I forlængelse af PFA Pensions seneste indlæg i sagen vedlægges oversigt over [klagerens] uddannelser og gennemførte kurser.

[Klagerens] tillærte kompetencer i ansættelsen hos … skete med henblik på en fremtidig stilling som salgschef. De tillærte ledelseskompetencer fra ansættelsen hos … skulle styrkes med salgskompetencer og salgserfaring, før en stilling som salgschef kunne realiseres.

Ulykken indtraf på et tidspunkt, hvor [klageren] kunne have haft mulighed for forfremmelse til salgschef få måneder efter. Samtlige tillærte kompetencer har været anvendt i hendes daglige arbejde: IT (siger sig selv) - ledelse (i [klagerens] virke som chefens 'højre hånd') - kvalitet/lead, auditor, proces- og projektledelse i hendes arbejde med kontinuerlig udvikling og kvalitetssikring af arbejdsprocesser og dokumentation/annoncer til kunderne i samarbejde med kolleger i … og … - salg i alt salgsarbejde - osv.

Som dokumentation vedlægges en lang række eksamens- og kursusbeviser. To af beviserne har det desværre ikke været muligt at fremskaffe."

6. 88131

Selskabet har i brev af 19/8 2015 til nævnet til dette bl.a. anført:

"Dokumentationen viser, at forsikrede har gennemført mange kurser og fag og på denne måde har holdt sine faglige kompetencer ajour.

Det er dog PFA Pensions opfattelse, at en stor del af disse kurser kan henføres som påkrævede for at honorere kravene indenfor de erhverv, hvor forsikrede hidtil har været beskæftiget.

Således ses fx mange af forsikredes IT-kurser indholdsmæssigt at vedrøre kompetencer, som en kontoruddannet sekretær i dag må forventes at besidde.

Det fremgår også, at forsikrede har taget en række kurser indenfor salg. Det er utvivlsomt, at forsikrede har tillært sig en række salgskompetencer gennem disse. Imidlertid gør samme argument sig gældende igen - at det er kompetencer, som knytter sig til en stilling som sælger, hvilket understøtter, at det er det, forsikrede har beskæftiget sig med.

I denne forbindelse bemærkes, at der for en stor del af salgskurserne er tale om kurser, som forsikredes tidligere arbejdsgiver selv har afholdt. Det indikerer, at kurserne er udtryk for, at der netop er tale om kompetencer, som en salgsvirksomhed må forvente, at deres personale er i besiddelse af / har behov for, for at være i stand til at udføre stillingens arbejdsopgaver. Altså en ajourføring/styrkelse af de kompetencer, der er behov for, for at forsikrede kan/kunne varetage sin stilling som sælger bedst muligt.

Forsikrede har bestået eksamen i 2 enkeltfag på bachelorniveau. Uagtet at disse fag har et højre uddannelsesniveau, pointerer PFA Pension dog, at 2 enkeltfag på bachelorniveau ikke er at sidestille med en egentlig bachelorgrad.

Endelig fremhæves, at forsikrede har taget en diplomuddannelse i ledelse, hvilket efter PFA Pensions opfattelse ligger udenfor det forventelige uddannelsesniveau indenfor kontor/salg.

PFA Pension bemærker dog, at forsikrede i hendes karriereforløb ikke har haft en egentlig lederstilling. At forsikrede inden ulykken indtraf, ifølge forsikredes advokat, kunne have haft mulighed for en forfremmelse til salgschef indenfor et par måneder, ændrer ikke ved det faktum, at forsikrede ikke var ansat som leder.

Samlet er det PFA Pensions opfattelse, at størstedelen af forsikredes gennemførte kurser/fag, har haft til formål at ajourføre forsikrede indenfor erhvervet som sælger og indenfor kontor/sekretær området. Denne ajourføring, må antages at være indeholdt i tidssvarende lønstatistikker indenfor disse erhvervsområder.

PFA Pension har dog for at imødekomme forsikrede synspunkter foretaget en ny beregning af en sammenlignelig løn for en fuldt erhvervsdygtig person med lignede karriere og uddannelsesforløb som forsikrede. Vi har inddraget parametre fra 'Ledernes' lønstatistik - september 2014 og DS - 2013 samt anvendt et bredt udsnit af parametre indenfor kontor og salg -både med og uden ledelsesansvar:

Ledernes lønstatistik:

- Afsnitsleder: 39.300,00 kr.
- Koordinator: 37.000,00 kr.
- Salgsansvarlig: 36.500,00 kr.

• Salgskonsulent:	40.000,00 kr.
• Salgskoordinator:	34.314,00 kr.
• Sekretær:	34.720,00 kr.
• Sælger:	39.000,00 kr.

DS:

• Salgsarbejde - fastløn (ej unge og elever)	29.833,75 kr.
• Salgsarbejde - agenter	45.244,85 kr.
• Adm. sekretærarbejde:	40.516,00 kr.
• Alm. kontor/sekretærarbejde:	36.428,90 kr.
• Service- og slagsarbejde - ledere:	38.699,73 kr.
• Faguddannede, handel og kontor (ej unge og elever):	40.453,04 kr.

Samlet 13 parametre:	492.010,27 kr.
Sammenlignelig gennemsnitsgage:	37.846,94kr.

Det fremgår af sagens akter, at forsikredes indtjening i fleksjobbet er 19.370,00 kr. om måneden. Dermed er indtjeningsevnen ikke nedsat med mindst halvdelen.

PFA Pension bemærker, at ovenstående beregning af den gennemsnitlige løn er sat højt - højere end hvad PFA anser for at være korrekt, jf. også de allerede fremførte argumenter i tidligere svar i sagen fra PFA samt ovenfor. Dette skyldes, at der for at tage højde for forsikredes lederuddannelse er medtaget stillingsbetegnelser, som PFA Pension ikke mener reelt modsvarer forsikredes faktiske karriereforløb.

Beregningen viser dog, at selv om der anvendes disse, for forsikrede gunstige parametre, udgør hendes indtjening i fleksjobbet mere end halvdelen af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse og alder.

På baggrund af denne yderligere vurdering af, om forsikredes indtjeningsevne er nedsat fastholder PFA Pension, at forsikredes indtjeningsevne i fleksjobbet ikke er nedsat med mindst halvdelen, og at PFA Pension derfor har været berettiget til at stoppe udbetalingen ved nedsat erhvervsevne og præmiefritagelsen."

Klagerens advokat har i brev af 27/8 2015 til nævnet heroverfor bl.a. bemærket:

"PFA anfører, at min klient har bestået eksamen i 2 enkeltfag på bachelorniveau. Dette er ikke korrekt. Min klient har derimod bestået eksamen i 8 enkeltfag på bachelorniveau. Alle diplomuddannelsens fag er bestået med eksamen på bachelorniveau.

PFA anfører, at min klient ikke har haft en lederstilling i sit karriereforløb. Dette er ikke korrekt, da hun i årene 2002-2008 var ansat som sektionsleder hos … Såfremt PFA ønsker dette, kan det verificeres af tidligere chefer.

Min klient har gennemført diplom-, proceskonsulent- og projektlederuddannelserne i forhold til erhvervet som leder. Det er altså ikke korrekt, når PFA anfører, at størstedelen af uddannelserne er gennemført i forhold til at ajourføre hende indenfor erhvervet som sælger/kontor/sekretær området.

Det bemærkes endvidere, at diplom-, proceskonsulent- og projektlederuddannelserne samt salgspsykologi er gennemført af eksterne samarbejdspartnere.

Ved PFA's beregning af gennemsnitslønnen medtages en del stillingsbetegnelser, der ikke er relevante for min klients stillingsfunktion. Min klient har ikke lavet kontor/sekretær arbejde siden 2001 og var i øvrigt lønnnet med fastløn + provision.

Fra Ledernes lønstatistik kan stillingerne koordinator, salgskoordinator og sekretær fjernes som ikke relevante. Fra DS's statistik kan stillingerne salgsarbejde - fastløn, adm. sekretærarbejde, alm. kontor/sekretær arbejde fjernes.

Følgende kan medtages som relevante stillingsbeskrivelser:

Ledernes lønstatistik:
• Afsnitsleder: 39.300,00 kr.
• Salgsansvarlig: 36.500,00 kr.
• Salgskonsulent: 40.000,00 kr.
• Sælger: 39.000,00 kr.

DS:
• Salgsarbejde - agenter 45.244,85 kr.
• Service- og salgsarbejde - ledere: 38.699,73 kr.
• Faguddannede, handel og kontor (ej unge og elever): 40.453,04 kr.

Slutteligt henvises til de oprindelige forsikringsbetingelser, hvor det af punkt 'Udbetaling ved invaliditet', side 9 fremgår, at 'Udbetaling ved invaliditet forudsætter, at din erhvervsevne er nedsat til ½ eller derunder af den fulde erhvervsevne."

Selskabet har i brev af 9/9 2015 til nævnet til dette bl.a. anført:

"• **Fag på bachelorniveau**
I PFA Pensions forrige brev til ankenævnet anerkender selskabet netop, at forsikrede har taget diplomuddannelsen i ledelse. At forsikredes advokat splitter uddannelsen op i enkelte fag ændrer ikke ved det faktum, at der er tale om en samlet uddannelse, som PFA Pensions beregning af en sammenlignelig løn allerede tager højde for.

• **Ansættelse som sektionsleder**
PFA bestrider ikke, at forsikrede formelt har været ansat som sektionsleder. Selskabet er derimod i tvivl om, hvorvidt denne stilling reelt har indebåret en egentlig ledelsesfunktion.

Den allerede foretagne beregning har dog (uanset selskabets tvivl omkring dette forhold) også medtaget stillinger som fx afsnitsleder og service-/ salgsarbejder - ledere.

• **Proceskonsulent og projektlederuddannelsen mm.**
Det er PFA Pensions opfattelse, at der er tale om kurser, som ikke nødvendigvis har en sammenkobling med en egentlig lederstilling/funktion. Det bemærkes endvidere, at det fremgår af kursusbeviserne, at begge disse kurser har været af 6 dages varighed uden afsluttende eksamination.
PFA Pension anerkender gerne, at kurserne har givet forsikrede nogle kompetencer og nogle gode værktøjer til at udføre sit job. Det er dog fortsat PFA Pensions opfattelse, at disse samt flertallet af forsikredes øvrige kurser er ajourførende i forhold til forsikredes hidtidig beskæftigelse.

- **Sekretærarbejde:**

Det fremgår af sagens oplysninger, at forsikrede i perioden 1981 - 2001 har været beskæftiget som sekretær/ haft kontorarbejde. Der er således tale om 20 år og en væsentlig de af forsikredes samlede karriereforløb. Det vil derfor ikke give et retvisende billede, hvis dette udelades fra beregningen af en sammenlignelig løn.

- **Forsikringsbetingelser**

Forsikredes advokat henviser til de vedlagte forsikringsbetingelser. Imidlertid er det en policeudskrift, som er vedlagt. Dette policeudskrift henviser på side 7 til forsikringsbetingelser af 1. januar 2008, der tidligere er vedlagt som bilag B. Bestemmelsen omkring forsikredes indtjening i fleksjob fremgår af afsnit C, § 1, stk. 6.

Sammenfattende er det PFA Pensions holdning, at det ikke er retvisende eller rimeligt at udelade forsikredes tidligere mangeårige virke som sekretær fra beregningsgrundlaget.

Det er fortsat PFA Pensions holdning, at det nuværende beregningsgrundlag allerede tager højde for forsikredes udvidelse og løft af kompetencer samt indeholder parametre i form af lederstillinger.

På dette grundlag fastholder PFA Pension, at forsikredes indtjening i fleksjobbet ikke er nedsat med mindst halvdelen."

Klagerens advokat har i brev af 18/9 2015 til nævnet heroverfor bl.a. bemærket:

"PFA fastholder, at det er rimeligt at medtage min klients ansættelse som sekretær i beregningsgrundlaget.

Det bemærkes, at der er tale om ansættelser som ligger helt tilbage i 1981-2001, dvs. mere end 10 år forud for den sygeperiode, som nærværende sag drejer sig om. Det er fuldstændigt urealistisk at tage udgangspunkt i ansættelser som ligger helt tilbage i firserne og halvfemserne. Hvis man f.eks. i dag skal ansætte en person i en virksomhed, vil man se på vedkommendes erhvervserfaring, uddannelses-, kompetence- og lønniveau de sidste 5 år op til ansættelsestidspunktet. Man vil aldrig gå 30 år tilbage og fastsætte lønnen derudfra. Igen nævnes eksemplet med en autodidakt direktør uden højere uddannelse, men som dog har 'arbejdet sig op af stigen' til en direktørstilling med meget høj indtægt - vil han aldrig blive berettiget til udbetaling fra PFA, fordi man vil hænge sig i, at han ikke har nogen formel 'direktøruddannelse' og i starten af karrieren 'alene' har udført almindeligt kontorarbejde eller produktionsarbejde? Det er åbenbart urimeligt ikke at lægge afgørende vægt på de ansættelser og den indtægt, der er oppebåret i de seneste år før uarbejdsdygtigheden indtræder.

PFA stiller sig tvivlende over for, om min klient har haft en reel ledelsesfunktion. Jeg vedlægger erklæring fra min klients tidligere arbejdsgiver … (…). Det dokumenteres med denne erklæring, at min klient i årene 2004-2008 har haft ledelsesansvar og varetaget reelle ledelsesopgaver. Der er både tale om personaleledelse/personaleansvar og ledelse i forhold til en markant kursusportefølje.

Med hensyn til proceskonsulent og projektleder uddannelser anfører PFA, at disse uddannelser ikke nødvendigvis har nogen sammenhæng med min klients ledelsesfunktioner og alene kan betragtes som almindelig ajourføring i forhold til tidligere beskæftigelse. Udtalelsen fra … bekræfter, at formålet med uddannelserne var en del af uddannelsesprogrammet for ledere i virksomheden med henblik på at give min klient værktøjer til perso-

naleledelse. Der er således tale om reelle opgraderinger af hendes uddannelsesniveau og kompetencer i forhold til ledelse og varetagelse af hendes arbejdsopgaver hos …

På denne baggrund kan det lægges til grund, at min klient udførte reelle ledelsesopgaver i sin ansættelse ved …

Endelig bemærkes det, at PFA ikke har fremlagt de konkrete løn-statistikker, som deres beregninger er lavet ud fra."

Selskabet har i brev af 1/10 2015 til nævnet til dette bl.a. anført:

"PFA Pension tager…s udtalelse omkring forsikredes ledelsesansvar til efterretning. Det er dog PFA Pensions opfattelse, af udtalelsen ikke kan føre til et andet resultat, da beregningen af en for forsikrede sammenlignelig løn (på trods af PFA Pensions tidligere tvivl) allerede tager hensyn til ledelse."

Af udtalelse fra klagerens seneste chef dateret januar 2014 fremgår bl.a.:

"[Klageren] blev ansat hos … den 1. januar 2009 som Mediekonsulent.
Den 6. januar 2014 besluttede … at nedlægge regionskontoret i …, og stillingerne er overført til Hovedkontoret i … Derved er [klageren] blevet opsagt sammen med ca. 60 kollegaer.

Jobbet som Mediekonsulent indebærer opsøgende telesalg til mindre og mellemstore erhvervsvirksomheder, for …. [Klageren] har haft et selvstændigt ansvar for hele salgsprocessen - opkald, dialog og rådgivning, tilbudsskrivning samt opfølgning.

Jeg har arbejdet sammen med [klageren] i ca 1 år og kender hende som en meget målrettet og ambitiøs sælger. Hun har opnået særdeles gode salgsresultater og har kvalificeret sig i … i 3 år. (det er de ca. 25 dygtigste sælgere i …). Udover at være en dygtig sælger, har [klageren] stor flair for det administrative, og har deltaget i optimeringsprocesser vedr. …."

I neurokirurgisk speciallægeerklæring af 5/2 2014 hedder det bl.a.:

"**Socialt:**
10 års skolegang, hvorefter klienten kom i lære som kontorelev hos firmaet … i … (firmaet hedder i dag …). Blev udlært som kontorassistent i 1983 og efterfølgende ansat i virksomheden i ca. 4 år. Fik på dette tidspunkt en kæreste og flyttede til … sammen med ham, hvor hun boede i et år, hvor hun også arbejdede på kontor. Flyttede efterfølgende tilbage til … og blev her ansat i … i ca. 1 år. Efterfølgende ansat hos firmaet … i 1985 og var ansat her i 4 år frem til 1989, hvor hun på dette tidspunkt blev headhuntet til et sekretærjob i firmaet …, hvor hun efterfølgende var ansat i 7 år. Fik på dette tidspunkt ansættelse hos … hvor hun var ansat i ca. 1 år, hvorefter hun blev fyret. På dette tidspunkt arbejdsløs i 3 måneder og fik efterfølgende ansættelse i firmaet …, hvor hun var ansat i alt 5 uger. Fik på dette tidspunkt job i …, hvor hun var ansvarlig for opstart af kursusafdelingen. Var ansat her i perioden fra 2002 og frem til 31.12.08. Blev 01.01.09 ansat i firmaet …, som på dette tidspunkt også havde kontor i … Blev her ansat som telesælger og var ansat frem til den 31.01.14, hvor alle medarbejdere i … afdelingen blev opsagt. Fortsætter med fuld løn frem til den 31.05.14.

Klienten var således også ansat i … i forbindelse med aktuelle ulykkestilfælde, og i forbindelse hermed var klienten sygemeldt fra den 19.01.13 og frem til den 02.06.13, hvor klienten opstartede på deltid med 3½ time dagligt.
I perioden fra den 07.10.13 og frem til den 03.11.13 genoptræningsophold på … i H … (se senere). Efterfølgende tilbage i job på deltid med 3½ time dagligt. Pr. 26.11.13 opstartede klienten i jobtræning i sit eget job i firmaet … med 1½ - 2 timers arbejde dagligt. Var således ansat i jobtræning frem til den 31.01.14, hvor hun blev opsagt sammen med sine kolleger.
Klienten er således delvist raskmeldt og på fuld løn. Der er i den kommende fremtid planlagt møde med rehabiliteringsteamet under … Kommune, hvorigennem klienten håber, at hun kan blive indstillet til et fleksjob.
…
Resumé:
49-årig kvinde, var den 06.12.12 involveret i trafikuheld, hvor hun som fører af bil blev påkørt bagfra af en anden bil. I forbindelse hermed fleksions /ekstensionstraume, hvor klienten kort tid efter ulykken udviklede smerter i nakken samt hovedpine, og på baggrund heraf set i Skadestuen, … hospital. Der blev her foretaget CT-skanning af cplumna cervicalis, som ikke gav mistanke om fraktur eller luksation, men viste degenerative forandringer.
Efterfølgende hjemsendt og via egen læge henvist til fysioterapeut, hvor hun fik 7 behandlinger uden effekt. Da generne persisterede også henvist til vurdering på Neurokirurgisk Afdeling, men forud for dette fik hun gennemført MR-skanning af columna cervicalis den 15.02.13, hvor denne viste en venstresidig paramedian prolaps på niveau C4/5 samt en unkovertebrale artrose og rodkanalstenose på niveau C5/6 på venstre side.
Efterfølgende vurderet på Ortopædisk …hospital i …, hvor man ikke fandt indikation for behandling, men anbefalede fysioterapi. Også vurderet i neurokirurgisk ambulatorium på … hospital, hvor klienten blev set den 14.03.13.
Man mente her, at de gener, som klienten havde fra nakken med smerter og paræstesier ud i venstre arm kunne forklares ud fra den påviste rodkanalforsnævring på niveau C5/6 på venstre side, hvorfor hun blev indstillet til operation. Operationen blev udført den 12.04.13, hvor klienten på niveauet C5/6 fik foretaget en forreste spondylodese med intern fiksation i columna cervicalis (ACIF). Velbefindende i efterforløbet, idet klientens nakkesmerter og gener ud i venstre arm forsvandt.
Genoptog på dette tidspunkt arbejdet på deltid og i forbindelse hermed recidiv af generne, som siden da har været persisterende.
Klienten fortæller, at hun i stort set hele forløbet har haft problemer med nakkesmerter, hovedpine, sovende paræstesier i venstre hånd, kraftnedsættelse i venstre arm, hukommelses- og koncentrationsproblemer samt øget træthed.
På baggrund af recidiv af smerterne henvist til et genoptræningsophold hos … i …, hvor klienten fra den 07.10.13 og frem til den 03.11.13 gennemførte et genoptræningsophold. I forbindelse hermed styrkelse af muskulaturen og startede efterfølgende med regelmæssig træning i motionscenter. Klienten havde dog uændrede gener i efterforløbet.
Klienten fortæller, at hendes aktuelle symptomer har været stationære gennem 6 måneder.
Aktuelt klager klienten over konstante diffuse nakkesmerter, som er med udstråling til baghovedet, skulderåg og af og til også ned mellem skulderbladene.
Nakkesmerterne gør, at klienten vågner 1-2 gange hver nat, hvor det er nødvendigt at dreje sig rundt i sengen, før hun kan sove videre. Angiver styrken af nakkesmerterne fra 4-8 på VAS-skalaen.
Klager også over konstante sovende paræstesier sv.t. volarsiden af 1.-3. finger.
Herudover klager klienten også over en intermitterende hovedpine, som er lokaliseret bifrontalt og i højre tindingeregion med ledsagende kvalme samt fonofobi, ingen opkastnin-

ger, ingen fotofobi. Hovedpinen er til stede dagligt og starter ca. ½ time, efter hun er stået op og varer ved resten af dagen. Angiver styrken af hovedpinen fra 2-7 på VAS-skalaen.

Herudover klager klienten også over hukommelses- og koncentrationsproblemer samt øget træthed. Desuden klager hun også over let ordfindingsbesvær og over at hun vrøvler mere end tidligere.
Objektivt findes klienten vågen, klar, orienteret, psykisk upåfaldende. Har problemer med at huske datoer, men medvirker godt til objektiv undersøgelse.
Sv.t. columna cervicalis findes der en diffus ømhed af processus spinosi fra Cl til C7 hvor ømheden er mest udtalt fra C5 til C7. Der er ingen ømhed af omkringliggende paravertebrale muskulatur, ingen ømhed af muskeltilhæftninger på kraniet eller skulderågsmuskulaturen. Der findes nedsat bevægelighed ved hovedkipning og hoveddrejning mod venstre til 2/3 af det normale, normal bevægelighed ved fleksion/ekstension, negativ foramenkompressionstest.
Sv.t. overekstremiteterne findes der sv.t. venstre overekstremitet en diffus parese kraft grad 5-/4+. Der findes desuden nedsat sensibilitet for prik og berøring sv.t. forsiden af venstre underarm samt volarsiden af 1.-3. finger.
Sv.t. columna lumbalis findes der en let udrettet lændelordose. Der findes direkte ømhed af processus spinosi L5 samt af glutealmuskulaturen bilateralt. Der findes en normal bevægelighed med finger-gulvafstand 0 cm, negativt door-bell fænomen. Sv.t. kranienerver, columna thoracalis og underekstremiteter findes der normale forhold.
Romberg negativ, gangen upåfaldende, klarer hæl-, tå- og linjegang.

Vurdering:
[Klageren] har følgevirkninger efter det ulykkestilfælde, som hun var udsat for den 06.12.12.
Klienten havde således forud for ulykkestilfældet ikke problemer med nakkesmerter, paræstesier i venstre hånd, hovedpine, hukommelses- og koncentrationsproblemer samt øget træthed.
Der er således efter min mening både en tidsmæssig og årsagsmæssig sammenhæng mellem aktuelle ulykkestilfælde og klientens aktuelle symptomer. Klienten har på det foreliggende symptomer på en whip lash associated disorder, dels med cervikale smerter med paræstesier ud i venstre overekstremitet. Desuden vegetative symptomer i form af hovedpine, hukommelses- og koncentrationsproblemer, øget træthed samt let ordfindingsbesvær.
Behandlingen er vanskelig, men symptomerne vil formentlig bedres med tiden, men kan også vise sig at være stationære.
Klienten bør på det foreliggende opstarte daglige nakkeøvelser, idet mange patienter oplever god effekt heraf. Endelig opfordres klienten til at leve, som hun plejer. Klientens nakkesmerter kunne eventuelt forsøgt behandlet med low level laser therapy eller massage, idet videnskabelige undersøgelser har vist effekt af disse behandlingsformer på nakkesmerterne. Eventuelt kunne behandling med Imipramil eller Metazepin forsøges, men dette efter en forudgående vurdering hos egen læge eller neurolog.
Som nævnt er klienten opereret for en cervikal rodkanalsstenose på niveauet C5/C6 med forbigående effekt, hvor disse forandringer også med stor sandsynlighed også var tilstede på ulykkestidspunktet."

Klagerens tidligere chef har i udateret erklæring bl.a. anført:

"Jeg kan hermed bekræfte, at [klageren] har fungeret som leder i … (tidligere …) i årene 2004-2008.

> Som leder af kursusadministrationen i vores … har [klageren] både ledet medarbejdere samt en markant kursusportefølje. I den forbindelse har [klageren] dels gennemført et projektlederforløb (2004), da kurserne administreres med projektværktøjer, dels et procesforløb (2006), der i vores tilgang giver lederen en række værktøjer til ledelse af medarbejdere"

I forsikringsbetingelserne hedder det bl.a.:

> **"4. Særlige pensionsvilkår for PFA Erhvervsevne**
>
> **4.1. Indbetalingssikring**
> PFA Pension yder indbetalingssikring, hvis den forsikrede uafbrudt i mindst 3 måneder (karensperioden) har nedsat sin erhvervsevne i dækningsberettiget grad som følge af sygdom eller ulykkestilfælde.
>
> **4.1.1. Definition af erhvervsevnenedsættelsen**
>
> 4.1.1.1. Nedsættelse i dækningsberettiget grad
> Erhvervsevnen er nedsat i dækningsberettiget grad, hvis den forsikrede - efter PFA Pensions skøn - ikke længere er i stand til at tjene mere end 50 procent af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse, anciennitet og alder. Bedømmelsen sker på grundlag af en helhedsvurdering under hensyn til forsikredes helbredstilstand, uddannelse og tidligere beskæftigelse.
>
> Den forsikrede har ikke ret til indbetalingssikring under ansættelse i en stilling, der finansieres helt eller delvist af det offentlige som følge af nedsat erhvervsevne, medmindre den generelle erhvervsevne er nedsat til 50 procent af den fulde erhvervsevne, og forsikredes indtjening (summen af arbejdsindtægt og eventuelle sociale og andre offentlige ydelser og tilskud) er nedsat til 50 procent af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse, anciennitet og alder."

Nævnet udtaler:

Klageren var i efteråret 2012 involveret i et trafikuheld, hvor hun blev påkørt bagfra og blandt andet pådrog sig et whiplashtraume. Hun lider efterfølgende af blandt andet nakkesmerter, hovedpine, hukommelses- og koncentrationsproblemer. Den 23/1 2014 blev hun opsagt fra sin sælgerstilling med fratrædelse den 31/5 2014 som følge af nedlæggelse af hendes afdeling, og den 1/3 2015 blev hun ansat i en fleksjobstilling med en ugentlig arbejdstid på 4 timer. Hendes samlede månedlige indtægt udgjorde derefter 19.370 kr.

Parterne er uenige om, hvorvidt klageren efter den 1/3 2015 tjener mere end halvdelen af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse og alder.

Nævnets flertal udtaler:
Flertallet har bemærket, at klageren har gennemgået en væsentlig opkvalificering i forhold til sin oprindelige kontoruddannelse via en række kurser og eksamener inden for blandt andet ledelse og salg.

Efter en gennemgang af sagen finder flertallet efter en samlet vurdering, at klageren til trods her for ikke har godtgjort, at hun i sit nuværende fleksjob tjener mindre end halvdelen af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse og alder.

Flertallet har blandt andet lagt vægt på, at de stillinger, som indgår i selskabets beregningsgrundlag i brevet af 19/8 2015, synes at give et passende og repræsentativt billede af de job, som klageren med sin uddannelse og erhvervserfaring må forventes at kunne bestride.

Endvidere har flertallet lagt vægt på, at klageren i 2012 havde en samlet indtægt på 423.273 kr., hvilket udgør mindre end det dobbelte af klagerens samlede indtægt i sit nuværende fleksjob.

Det forhold, at klageren efter det oplyste havde en indkomst på 514.851 kr. i 2013 og forventede højere løn fremadrettet, hvis hun ikke var blevet syg, kan efter flertallets opfattelse ikke føre til et andet resultat, idet det ikke er klagerens egne lønforhold, der er afgørende, men derimod, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse, anciennitet og alder.

15. 88131

Nævnets mindretal udtaler:
Efter en gennemgang af sagen finder mindretallet efter en samlet vurdering, at klageren har dokumenteret, at hun i sit nuværende fleksjob tjener mindre end halvdelen af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse og alder.

Mindretallet har blandt andet lagt vægt på, at klageren har gennemgået en væsentlig opkvalificering i forhold til sin oprindelige kontoruddannelse via en række kurser og eksamener inden for blandt andet ledelse og salg, og at klager ifølge sin tidligere chef i mellem 2004 og 2008 fungerede som leder for en virksomheds kursusadministration.

Mindretallet finder på den baggrund, at de stillinger, som indgår i klagerens beregningsgrundlag i brevet af 27/8 2015, synes at give et passende og repræsentativt billede af de job, som klageren med sin uddannelse og erhvervserfaring må forventes at kunne bestride.

Endvidere har mindretallet lagt vægt på, at klager i sit seneste fuldtidsjob ifølge sin chef har opnået "særdeles gode salgsresultater" og at hun i 2013 havde en indtægt på 514. 851 kr.

Afgørelsen træffes efter stemmeflertallet.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Marianne Højgaard Pedersen
formand